



Kunskapshuset i Gällivare. Foto: Anders Bobert

2021-02-16 12:01 CET

## Liljewall nominerad till Kasper Salin-priset 2020 genom Kunskapshuset

**Nu står det klart att Kunskapshuset i Gällivare är en av de fyra finalisterna som har möjlighet att vinna det prestigefulla arkitekturpriset Kasper Salin. Priset som belönar byggnadsverk av hög arkitektonisk kvalitet. Arkitekterna som står bakom skolan är Liljewall i samarbete med MAF Arkitektkontor. Gruvan i Malmerget, dagbrottet i Aitik, den norrländska floran och samisk mönsterkultur är alla betydande inspirationskällor som gett avtryck i Kunskapshusets arkitektur och form.**

Den nya gymnasieskolan samlar vuxenutbildningen och kommunens samtliga

gymnasieprogram i en gemensam skolbyggnad i centrala Gällivare. Det är en ikonisk byggnad med ambition att sätta Gällivare på kartan i samband med den omfattande samhällsomvandlingen som pågår på platsen. Skolan blir därmed ett viktigt bidrag till kommunens vision om att skapa en "arktisk småstad i världsklass". Under hösten 2020 invigdes Kunskapshuset som blivit en utmärkande skola att vara stolt över, trivas och lära i.

Kasper Salin-jury bestående av Karin Milles, Joakim Lyth, Torun Hammar och Dan Stubbegaard, har under hösten besökt ett stort antal projekt runt om i Sverige och idag offentliggjordes de fyra finalisterna.

*- Redan i skisskedet kändes det som att projektet hade goda förutsättningar att bli riktigt bra. Vi har verkligen kämpat genom projekteringen för att behålla husets karaktär och gestaltning och för att leverera de visioner vi illustrerat. Vår ambition har hela tiden varit att eleverna ska få en unik upplevelse av sin nya skola.*

*Då tänkte vi inte alls på några priser eller vilken typ av uppmärksamhet projektet faktiskt skulle få. Idag ser vi att Kunskapshuset blivit publicerat i tidskrifter världen över och nu kommer nyheten om Kasper Salin-nomineringen! Otroligt och väldigt roligt, säger Lars Olausson, gestaltungsansvarig arkitekt på Liljewall.*

### **Jurys motivering bakom Kunskapshusets kvalificering lyder;**

*"Kunskapshuset är en viktig pusselbit i den stora stadsomvandling som pågår då Malmberget flyttas och införlivas i Gällivare centralort. Här samlas nu hela traktens gymnasie- och vuxenutbildningar.*

*Med sin placering i stadens absoluta centrum förändrar skolan Gällivares stadskärna markant. Byggnaden och platserna runtom den blir samhällets nav, som en nutida tolkning av kyrkan mitt i byn. Den intrikata formen, precis inpassad i stadsrummet, bildar nya mötesplatser såväl exteriört som interiört. Kontrasten mot intilliggande äldre bebyggelse är påtaglig, men trots sin storlek och moderna formspråk pryder skolan sin plats med ett respektfullt förhållningssätt till det gamla. Lärosalarnas generösa glaspartier erbjuder fina utblickar över staden och fjällandskapet bortanför. De växtbeklädda taken, vintertid inbäddade i ett täcke av snö, trappar sig uppåt och skapar associationer till omgivande natur.*

*Även till gruvdriften och det samiska kulturarvet finns formmässiga kopplingar som syns i konstruktiva element och i den med arkitekturen integrerade konsten. En röd sittmöbel i furu är formgiven specifikt för skolan, annars är merparten av möbler och maskiner återbrukade. Den integrerade solavskärmningens vertikala träpelare griper tag i angränsande gaturum och ger fasaden oväntade visuella effekter beroende på var betraktaren står.*

*Kunskapshuset är en byggnad som gör stor skillnad i och för hela samhället. Med sin röda kulör lyser skolan upp den arktiskt karga miljön och lockar besökarna in i värmen.”*

### **Tankarna bakom arkitekturen**

Den sex våningar höga skolan har utformats genom olika höjder och nivåer som anpassar sin skala mot den omgivande bebyggelsen. De utvändiga limträpelarna har varierade ”midjor” vilket bidrar till en rörelse och rytm när förbipasserande rör sig längs fasaden. Kulören är hämtad från de rödaste inslagen i den omgivande naturen.

Insidan följer samma koncept som utsidan. Det röda träet fortsätter in och formar undertaket i ett geometriskt mönster. Insidan av ytterväggarna är röda medan de övriga väggarna i huset är klädda med en ljus spaltpanel. Dagbrottet, den stora svarta ståltrappan, vrider sig upp genom entrérummet. Den är utformad som gruvgångar och för eleverna upp genom huset till utbildningslokalerna. Liljewall har även formgivit möbler och fast inredning för att skapa en väl sammanhållen upplevelse av skolan.

För att ytterligare knyta vår ursprungskultur närmre Kunskapshuset kontaktades tre utvalda samiska konstnärer under projektets gång för att ge samisk konst en tydlig plats i staden. Tillsammans har textilkonstnären Britta Marakatt-Labba, målaren Anders Sunna, glaskonstnären Monica L Edmondson skapat de två konstverk som integrerats i byggnaden. Ett av verken är en illustrerad mönsterbild som gjutits in i betong på en över 21 meter lång passage i fasaden och den andra en ljusbrunn som lyser i entréhallens golv.

Årets Kasper Salin-vinnare tillkännages under Arkitekturgalan den 25 mars.

### **Projektfakta**

*Liljewall och MAF Arkitektkontor i samarbete*

STATUS: Invigd hösten 2020  
UPPDRAGSGIVARE: Gällivare kommun  
ÅR: 2015-2020  
BRUTTOAREA: ca 23 000 kvm  
GENERALKONSULTER: MAF Arkitektkontor  
ARKITEKTER: Liljewall  
INREDNINGSARKITEKTER: Liljewall  
LANDSKAPSARKITEKTER: Liljewall & WSP  
STORKÖKSPROJEKTÖRER: Liljewall  
KONSTRUKTION: WSP Byggprojektering  
El, VVS, Energi/Klimat, Miljöbyggnad: WSP Systems  
GEOTEKNIK, MARK/VA: WSP Samhällsbyggnad  
BRAND: Brandskyddslaget  
AKUSTIK: Tyréns

### **Om Kasper Salin-priset**

Sveriges Arkitekter delar varje år ut Kasper Salin-priset till ett svenskt byggnadsverk eller grupp av byggnader av hög arkitektonisk kvalitet. Priset instiftades 1962 på grundval av en vilande donation av Stockholms stadsarkitekt Kasper Salin (1856-1919). Det delas ut till själva byggnadsverket och består av en bronsrelief, utformad av arkitekt Bengt Lindroos som fästs på byggnaden. Repliker av priset ges till byggherren och arkitekten.

### **Jurymedlemmar 2020**

- Karin Milles, arkitekt SAR/MSA, Stadsarkitekt Norrköping (2019-2020)
- Joakim Lyth, arkitekt SAR/MSA, Wingårdhs – Malmö (2019-2020)
- Torun Hammar, arkitekt SAR/MSA, Enhetschef Projektutveckling, Statens fastighetsverk (2020-2021)
- Dan Stubbegaard, arkitekt MAA, COBE – Köpenhamn (2020-2021)

---

Liljewall är ett av Sveriges ledande arkitektkontor med drygt 250 arkitekter och ingenjörer i Göteborg, Stockholm, Malmö och Buenos Aires. Projekten vi åtar oss inkluderar alla sorters byggnader och byggd miljö från idé till förvaltning. Genom skraddarsydda expertteam kryddade med know-how inom

BIM, hållbarhet, träbyggnad, ljusdesign, visualisering & grafisk design skapar vi hållbar arkitektur som känns i hjärtat.

Liljewall genomsyras av delaktighet, kreativitet och erfarenhet. Vi värderar långsiktiga relationer och samarbeten och möter dig genom dialog, lyhördhet och nyfikenhet. Resultatet blir väl förankrad och vasst gestaltad arkitektur.

[Liljewall.se](http://Liljewall.se)

## Kontaktpersoner



### **Katarina Morén Styf**

Presskontakt

Marknadschef

Press, varumärke, kommunikation

kamo@liljewall.se

0765-48 7048